

Ruimte voor het rivierengebied van de toekomst

Marieke Hofstra (ministerie I&W) Jette Eshuis (WSP)

Steeds vaker hoog- én laagwater

Hoogwater, zomer 2021

Laagwater, zomer 2022

**Vorbereiden kan,
voorkomen niet**

Ambitie

Waterafvoer

Zoetwaterbeschikbaarheid
en drinkwatervoorziening

Natuur en ecologische
waterkwaliteit

Bevaarbaarheid

Regionale economische
ontwikkeling en ruimtelijke
kwaliteit

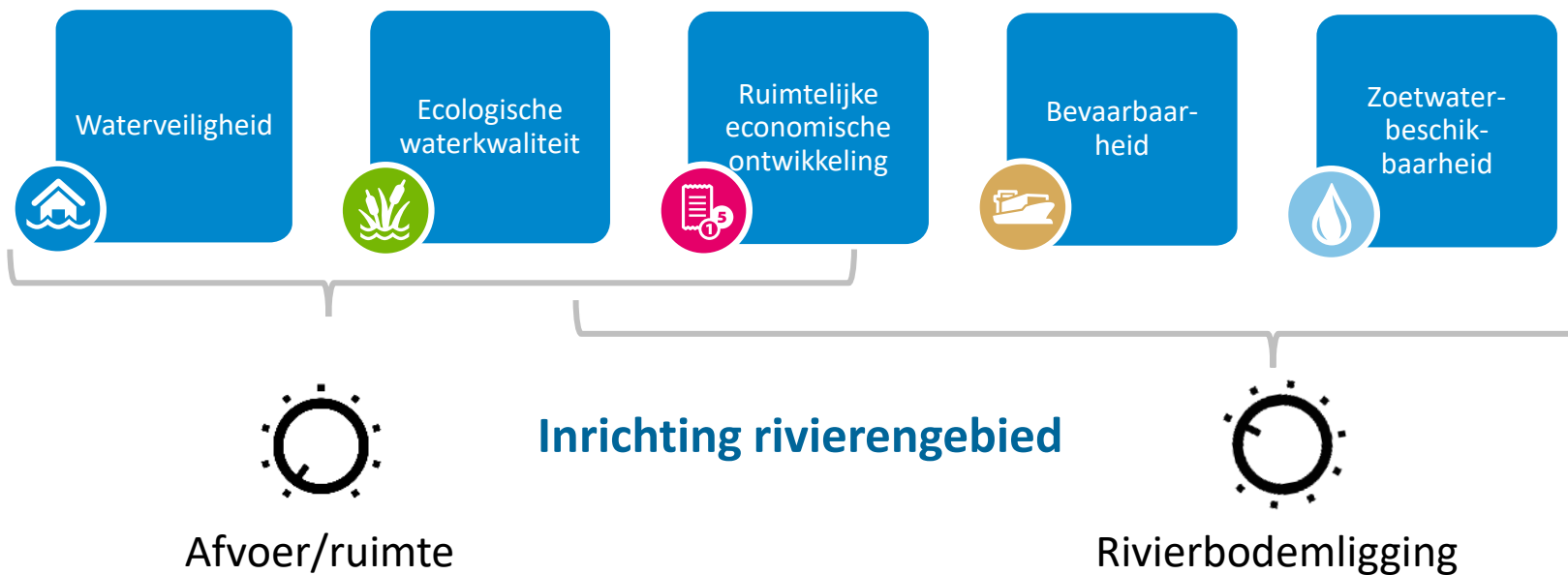
“Een toekomstbestendig rivierengebied in 2050
dat als systeem goed functioneert
en meervoudig bruikbaar is”

Beleidskeuzes

Toekomstbestendig riviersysteem
dat als **systeem** goed functioneert
en **meervoudig bruikbaar** is

Eerste stap: nieuw rivierenbeleid vastgelegd in (ontwerp) Programma onder de Omgevingswet

Naar een toekomstbestendig rivierengebied

- ✓ nieuw beleid voor:
 - rivierbodempligging en sedimenthuishouding
 - afvoer- en bergingscapaciteit
- ✓ agendering ruimtelijke consequenties
- ✓ visie programmatische aanpak tot 2050
- ✓ governance en routekaart volgende fase

Keuzes voor de rivierbodem

- stoppen met ontgravingen
- betere verplaatsing sediment
- baggerinspanning verminderen
- Grensmaas: sediment toevoegen
- Rijntakken: verhogen rivierbodem waar nodig en haalbaar

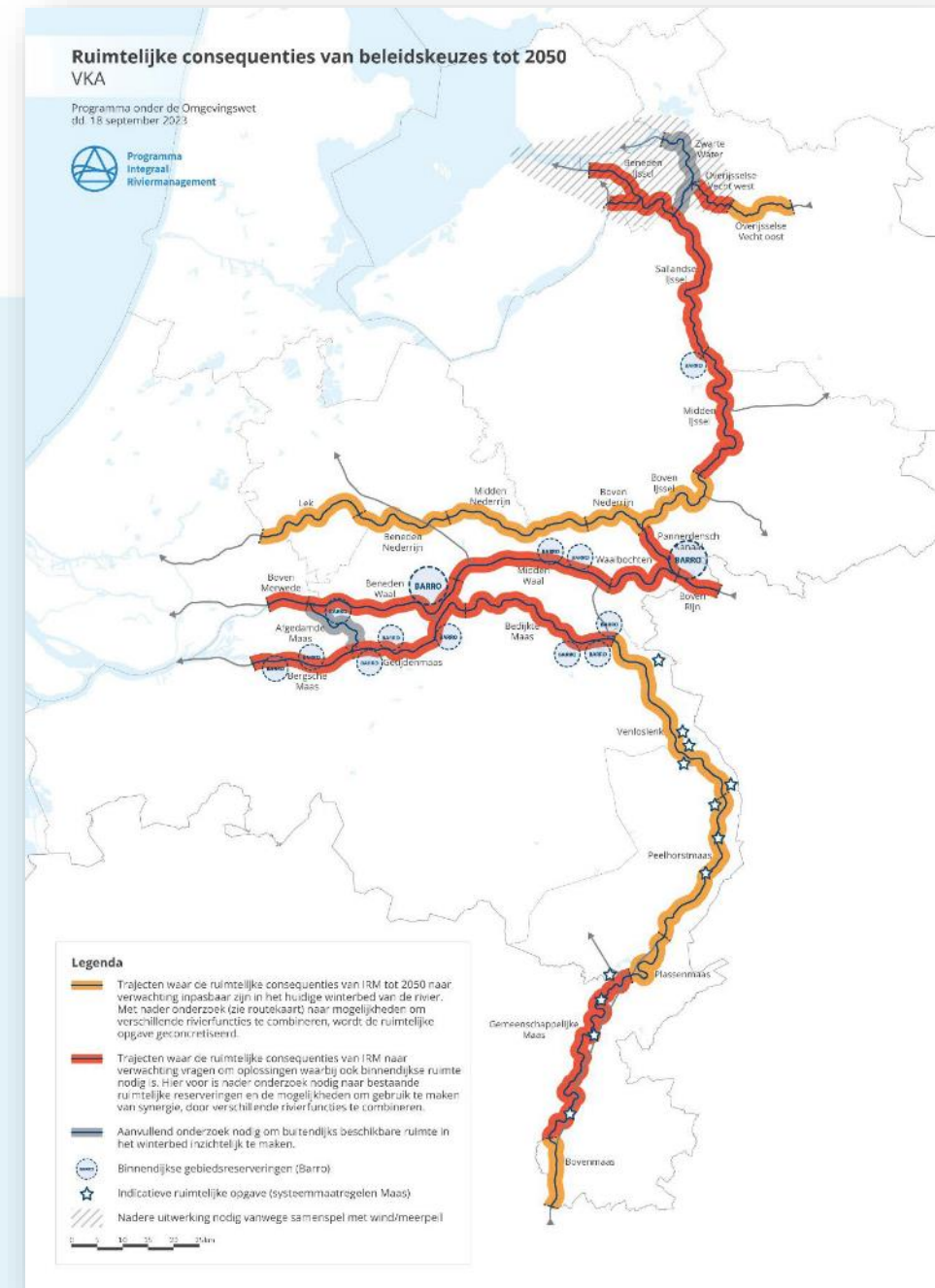
Keuzes voor de waterafvoer en -berging

- onderzoek hoe de water-verdeling bij hoog- en laagwater precies moet zijn
- onderzoek welke maatregelen goed zijn voor meerdere rivierfuncties

-

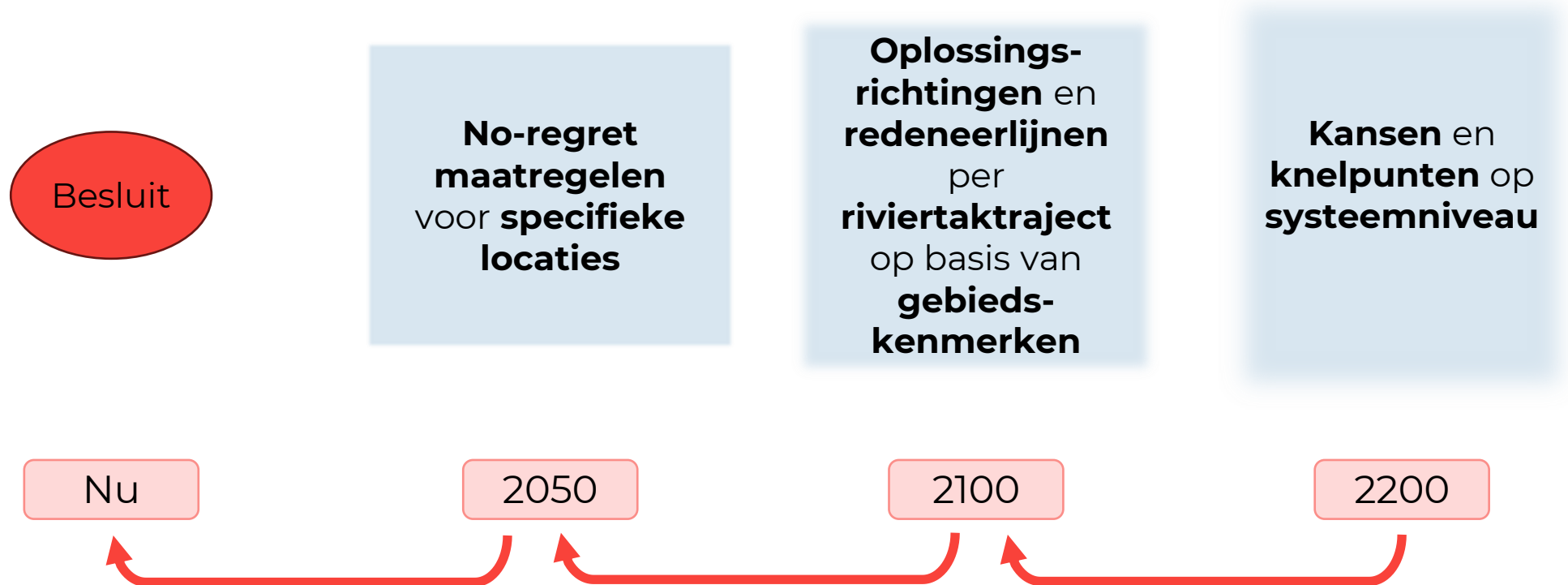
Aan de slag...

Concretisering beleidskeuze
afvoer en berging:

- Ruimte vraag: inzicht
benodigde ruimte binnendijks
- Ruimte vragers: afvoercapaciteit
en ecologische systeemopgave

Aanpak afvoercapaciteit en ruimte

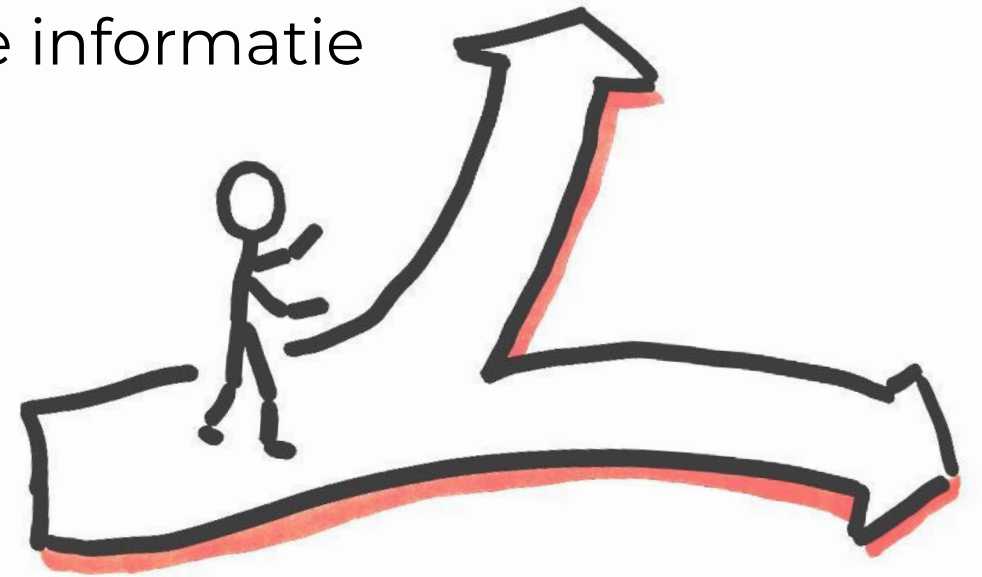
Uitdagingen

- Korte termijn belangen
- Zoeken naar zekerheden

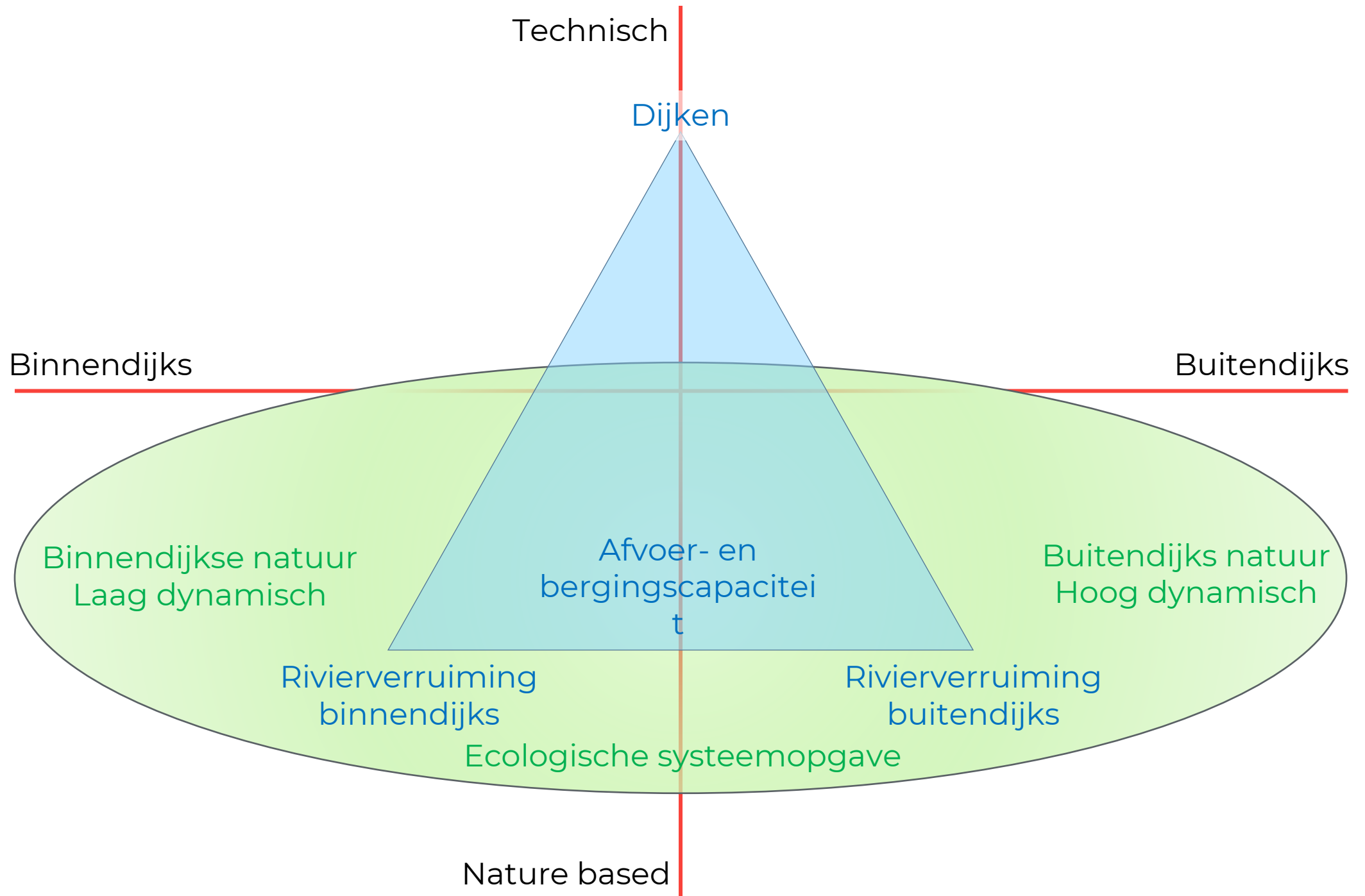

Strategie

- Onderscheidende oplossingsrichtingen
- Afwegingskader met feitelijke informatie
- Keuze is aan bestuurders

- Dit vraagt om lef van ambtenaren en bestuurders

Bouwstenen ecosysteemopgave

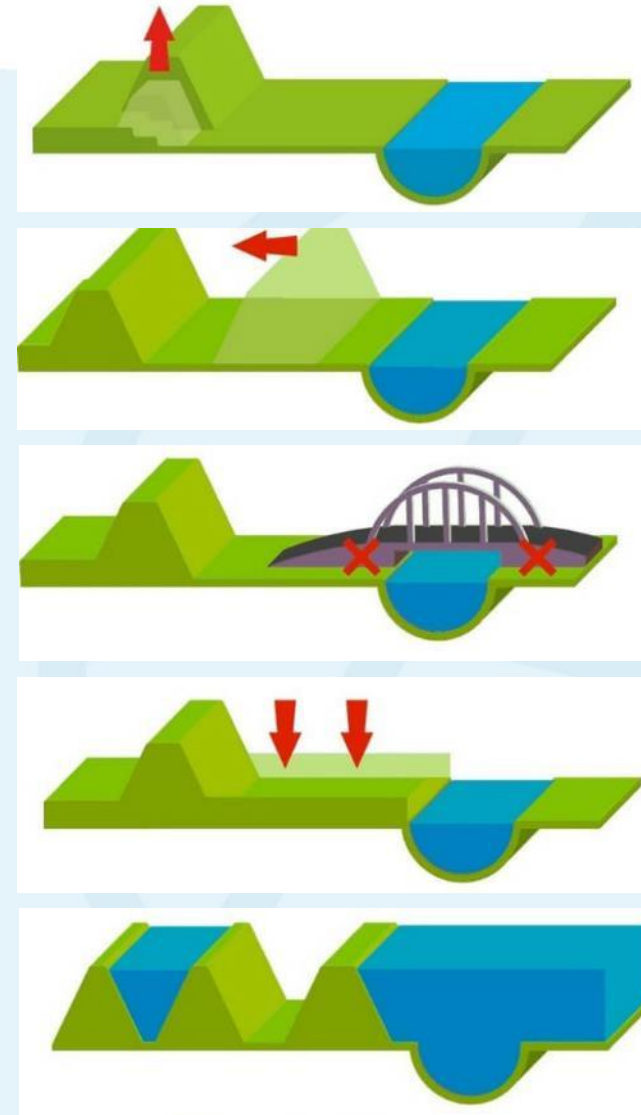
- Hardhout- en zachthoutooibossen
- Natte en droge graslanden
- Stromende nevengeulen
- Stilstaande wateren met rietmoerassen
- Natuurlijke rivieroeveren

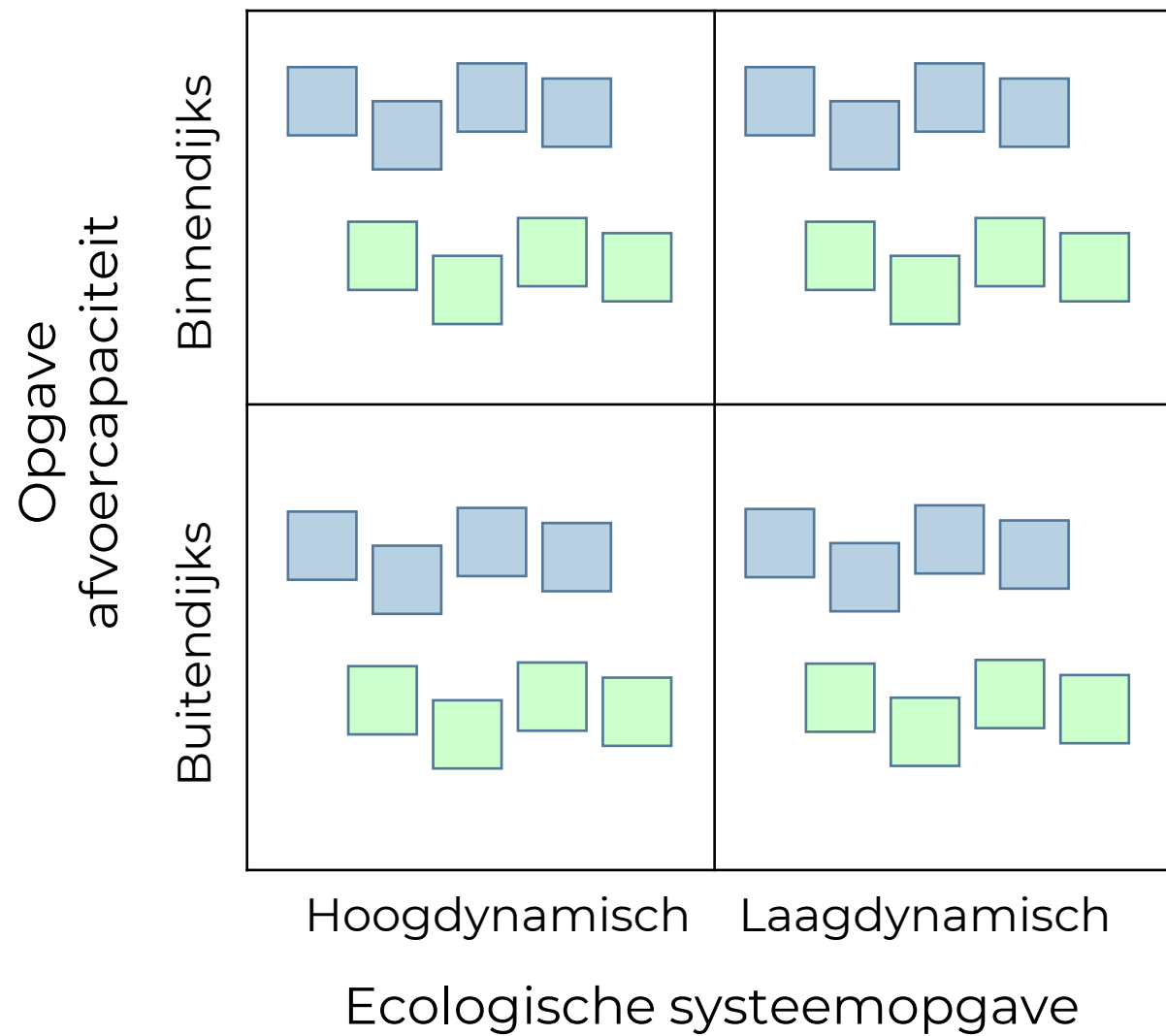
Bouwstenen afvoer- en bergingscapaciteit

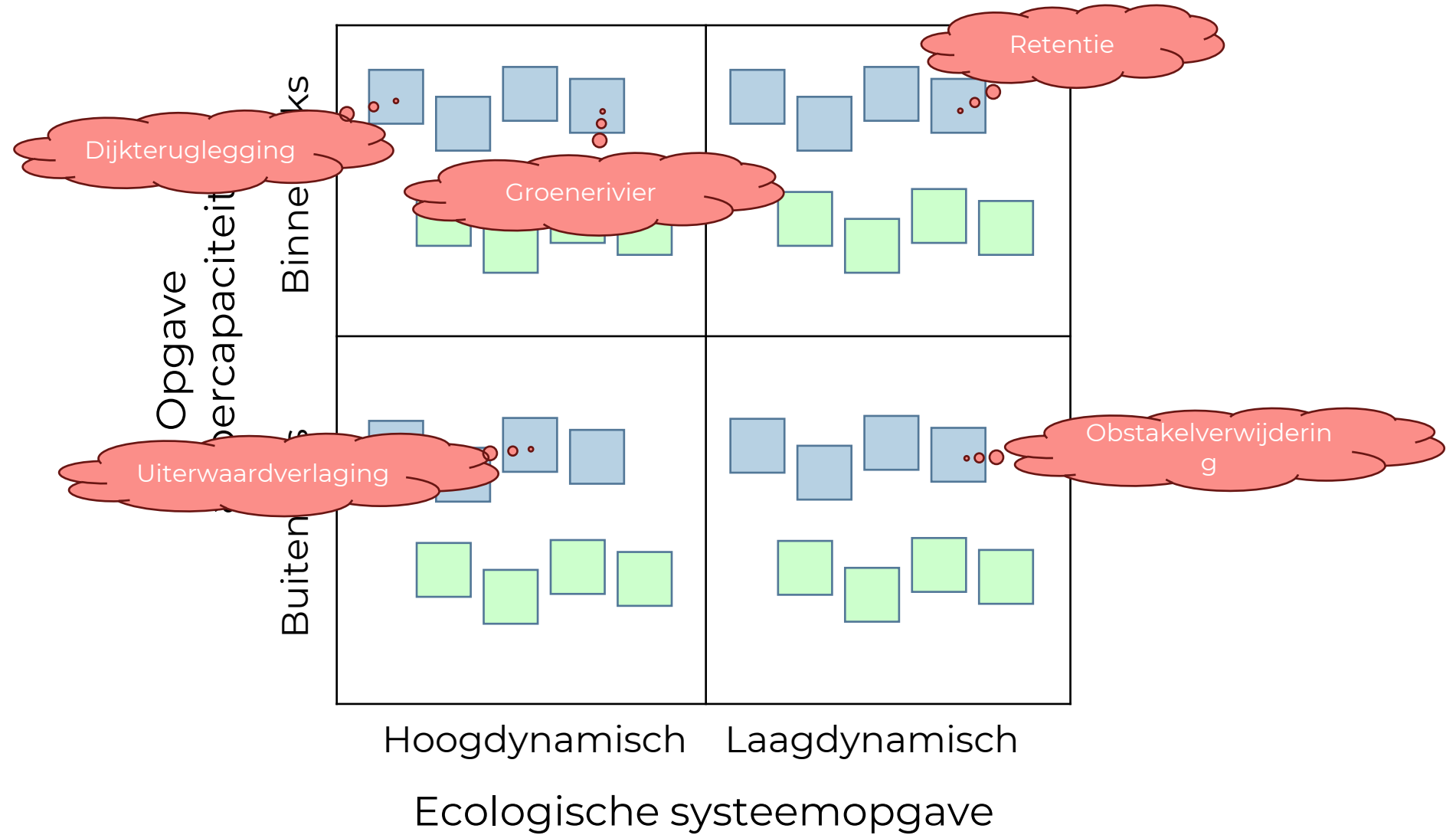
- Dijkverhoging
- Dijkteruglegging
- Groene rivier
- Retentie
- Oplossen hydraulische knelpunten
- Langsdammen
- Uiterwaardverlaging
- Hoogwatergeulen
- Meestromende nevengeulen

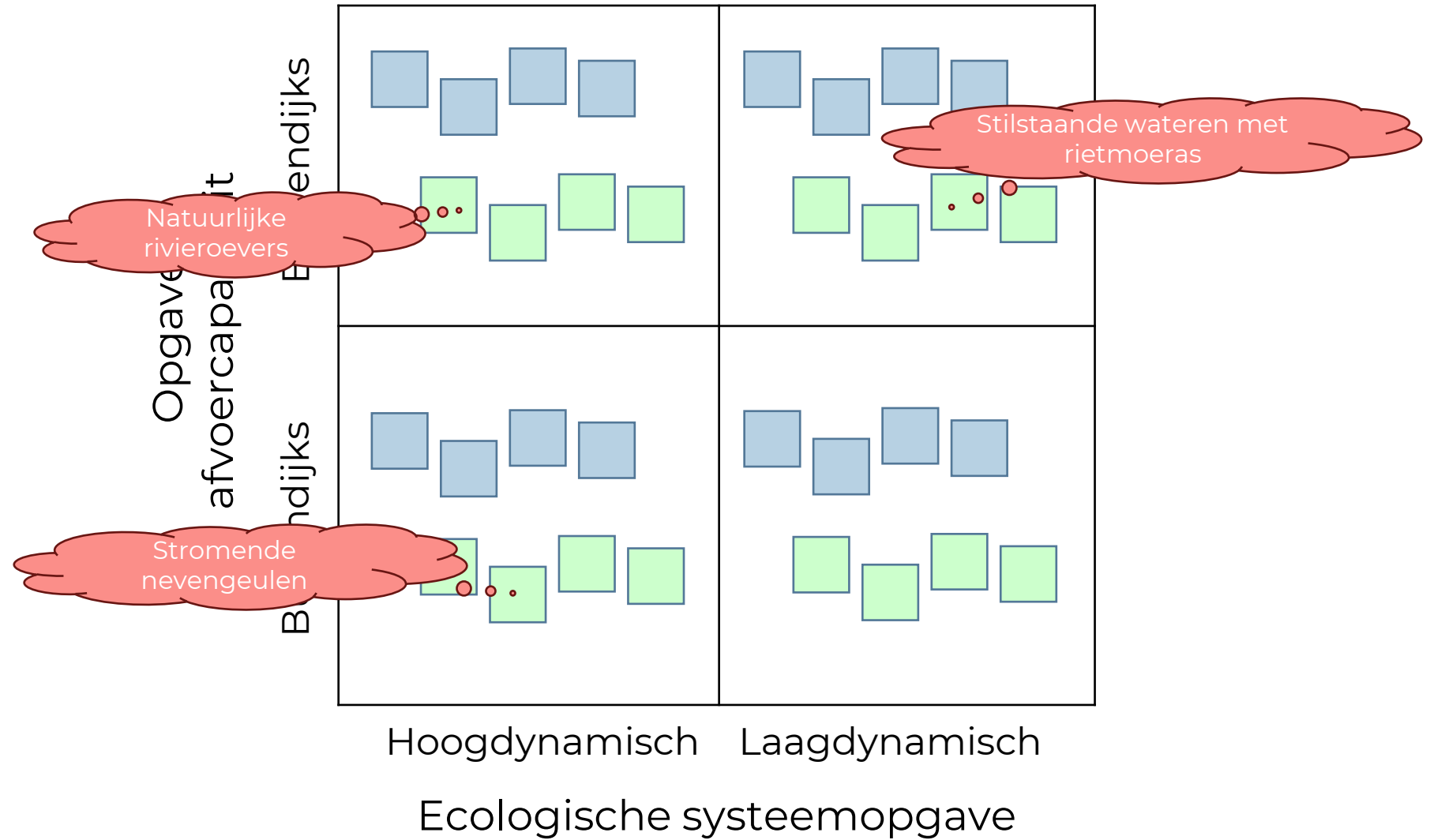
Kansrijke bouwstenen

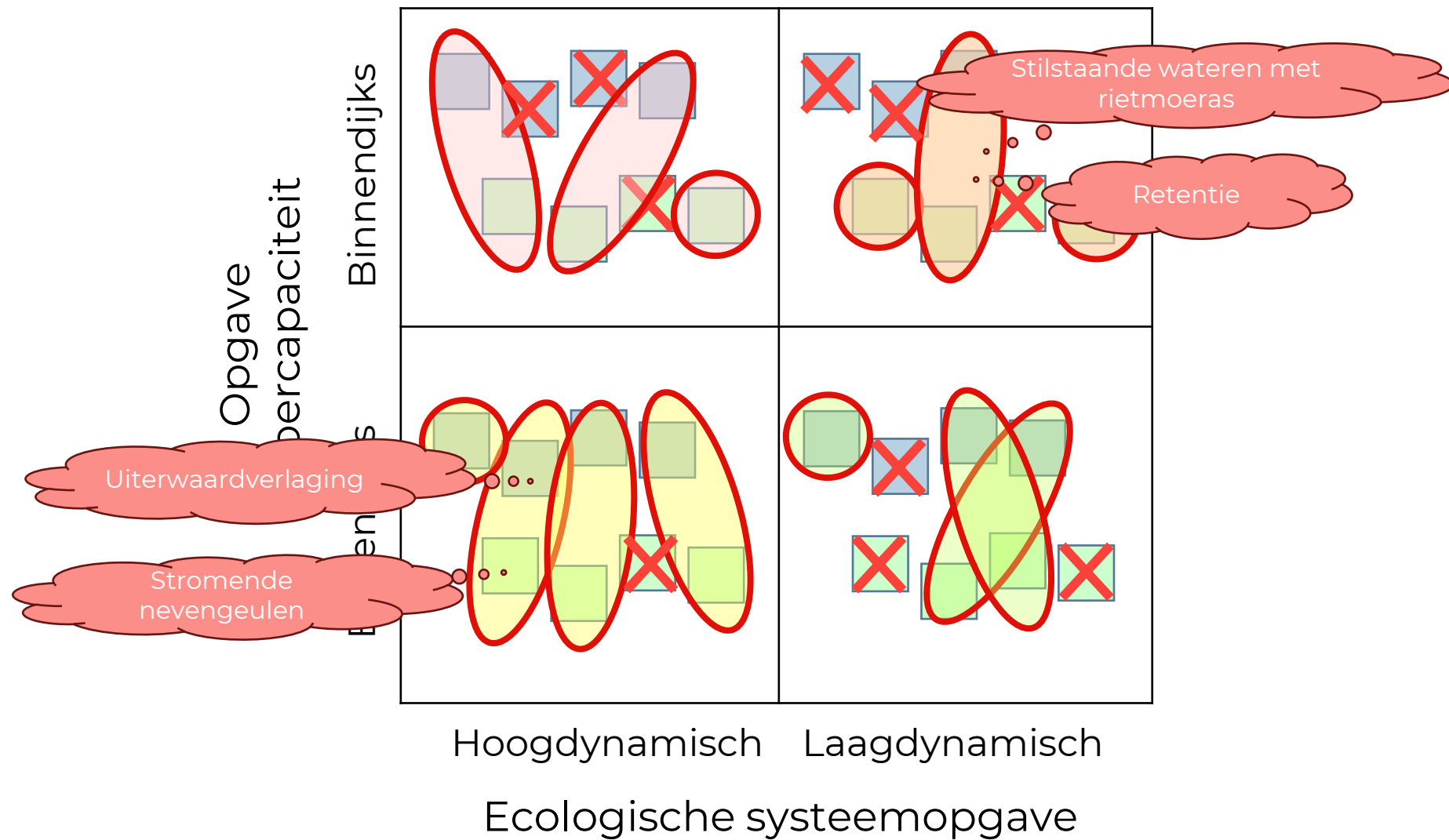
Kansrijke bouwstenen afvoercapaciteit

Kansrijke bouwstenen ecosysteemopgave

Integrale oplossingsrichtingen

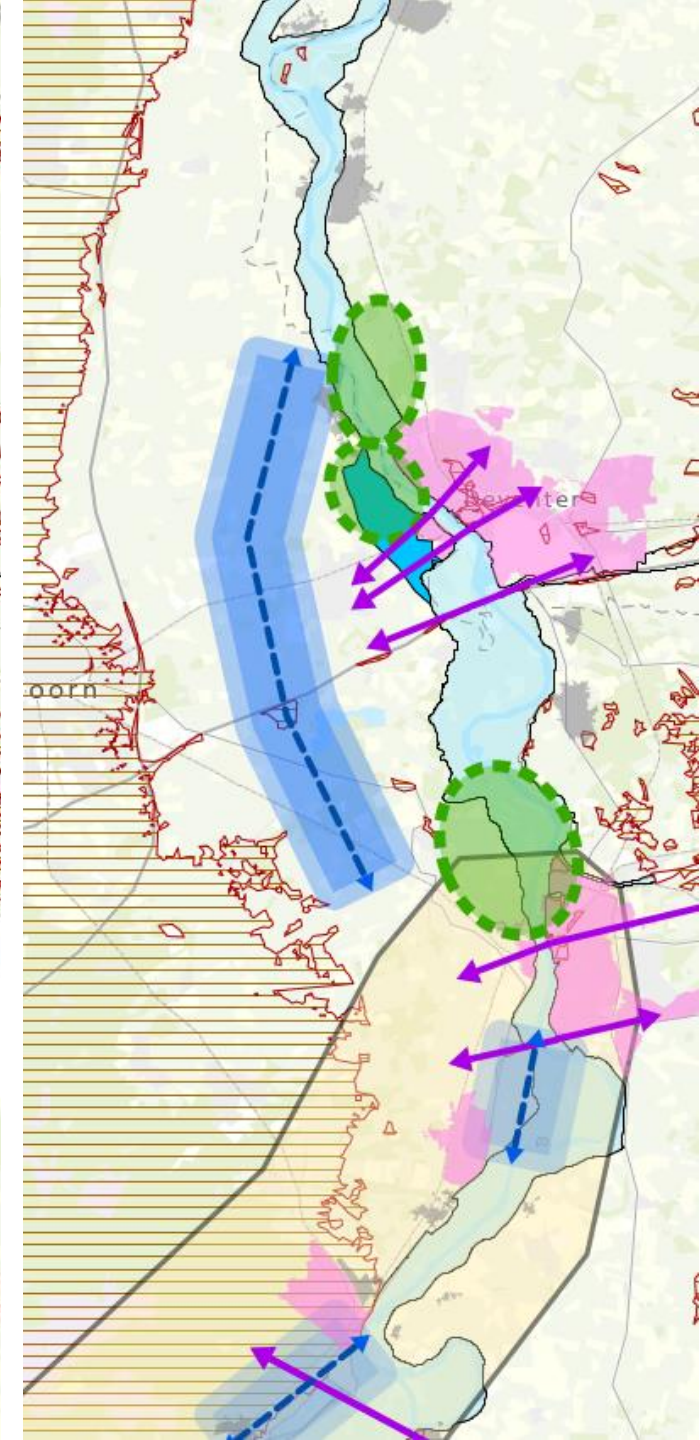
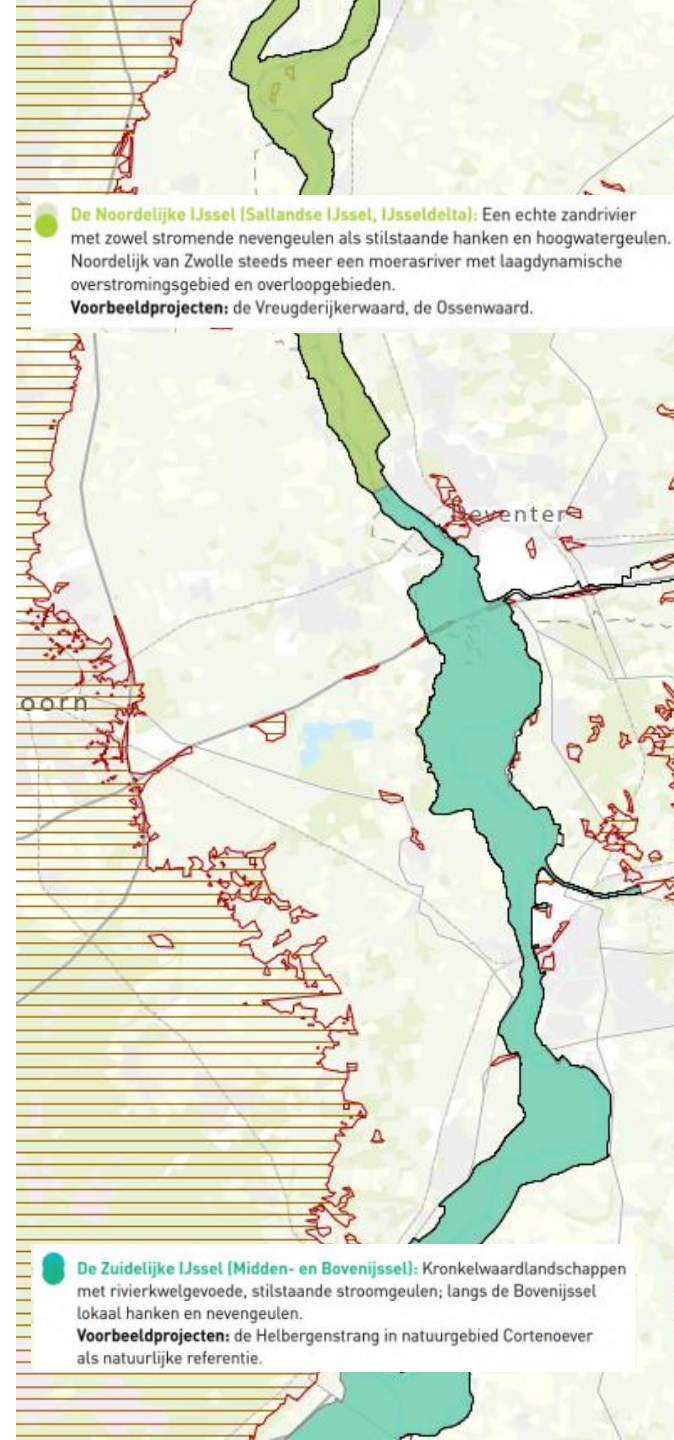

Op zoek naar integrale bouwstenen

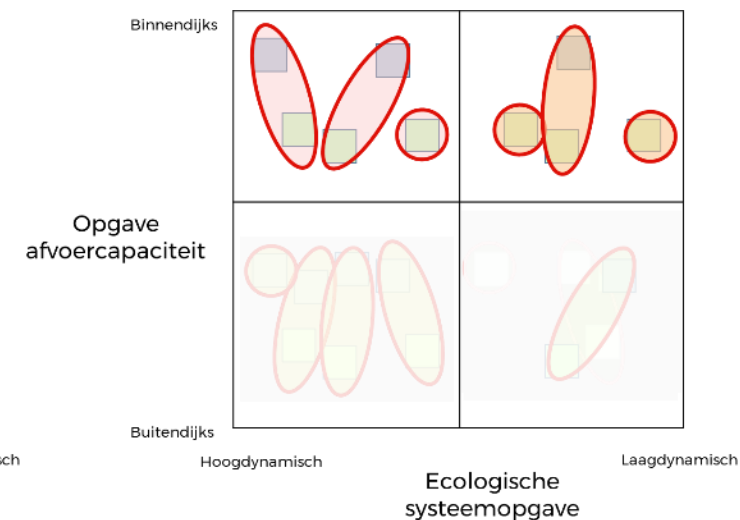
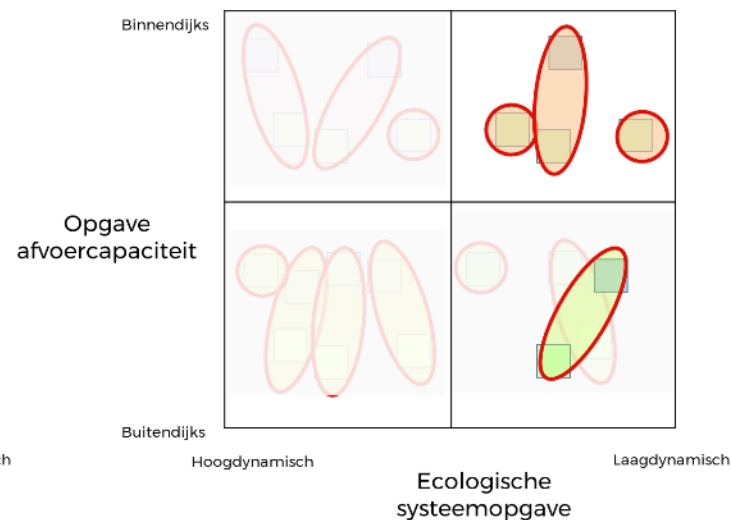
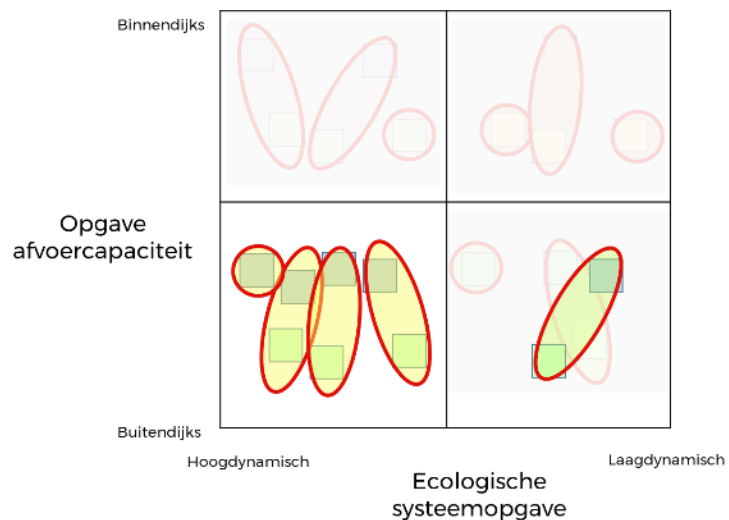

- 2200 door **stijgende zeespiegel verdwijnen moerassen** in het benedenrivieren gebied
- 2100 **toenemende afvoeren** door klimaatverandering vragen extra ruimte in het winterbed
- 2050 door **bestaande reserveringen** te benutten kan **ruimte voor de rivier** gecreëerd worden in combinatie met **ontwikkeling van moerassen** die in het benedenrivierengebied verdwijnen

- 2200 **afvoer** boven de 16.000 m³/s over de IJssel vraagt **extra ruimte**
- 2100 **huidige knelpunten** worden met **toenemende bebouwing** toenemend probleem
- 2050 **No-regret oplossing bestaande reserveringen** combineren met **ruimte zoeken benedenstrooms** met focus op combinatie van **stromende en stilstaande geulen** voor **variatie aan habitats**

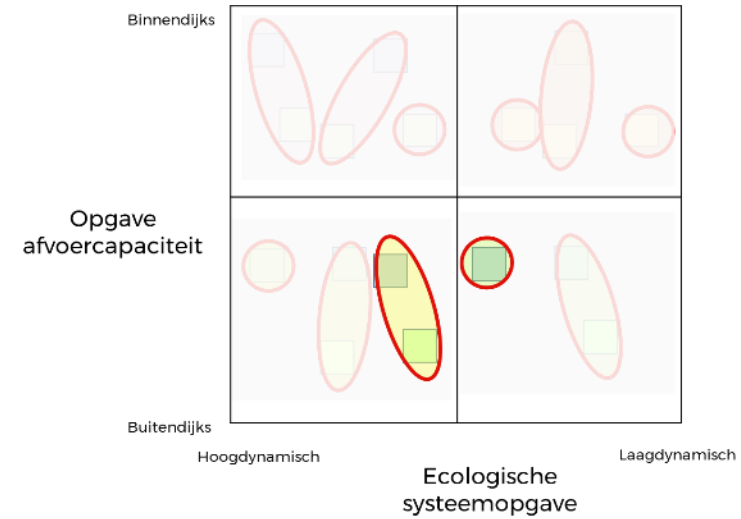
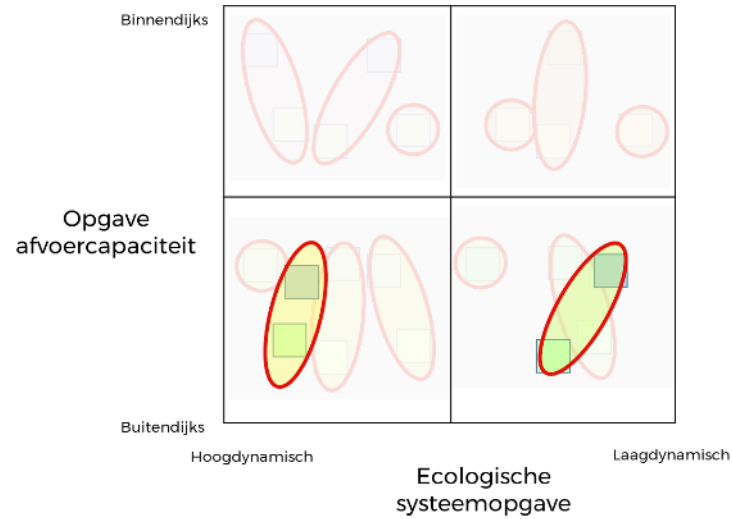
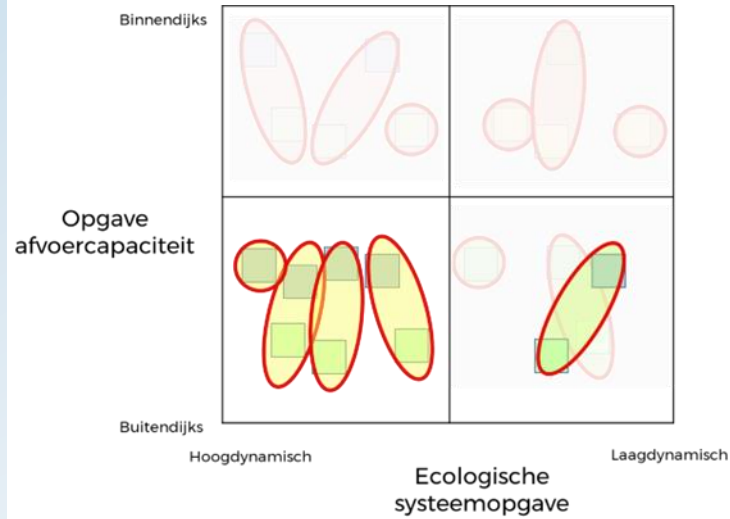
Afweging van oplossingsrichtingen

Doelbereik
Omgevingseffecten
Toekomstvastheid
Adaptiviteit

.....

Getrapte besluitvorming voor een adaptieve aanpak

Stellingen en dilemma's

- Waarom zouden we inzetten op ruimte voor de rivier als het ook kan met dijken?
- De afvoercapaciteit is nu al goed genoeg geregeld er gaat toch niets mis bij een hoogwater.

An aerial photograph of a wide river flowing through a green landscape. A long, low boat is visible on the river. In the background, a city skyline is visible under a cloudy sky. A bright pink wavy graphic element is in the top left corner.

Bedankt voor jullie aandacht

Meer informatie en aanmelden nieuwsbrief:
www.bouwplaatsirm.nl